

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

http://www.minjust.gov.ua

Код ЄДРПОУ 00015622

Органам за списком

№ _____
На № _____

*Щодо виконання рішення Європейського суду з прав людини
у справі «Бондаренко та інші проти України»*

28 червня 2018 року Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Бондаренко та інші проти України» (заява № 27052/09 та 11 інших заяв).

Заявники у цій справі скаржились до Європейського суду за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на надмірну тривалість досудового тримання під вартою. З огляду на всі наявні в Європейського суду документи та відповідно до його практики Європейський суд дійшов висновку, що тривалість досудового тримання заявників під вартою у цих справах була надмірною та констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції, а також постановив, що у цій справі було порушення Конвенції щодо інших скарг заявників, зокрема, пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним позбавленням свободи, у тому числі документально незафіксоване затримання та тримання під вартою без постанови суду, підпункту «с» пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним досудовим триманням під вартою, а також пункту 1 статті 6 у зв'язку з надмірною тривалістю кримінальних проваджень (стислий виклад додається).

Крім того, у цій справі Європейський суд вказав на системний характер порушень статті 5 Конвенції у зв'язку з тривалим триманням заявників під вартою, що було констатовано також у рішеннях у справах «Харченко проти України» (заява № 40107/02) та «Ігнатов проти України» (заява № 40583/15).

Відповідно до пункту 1 статті 46 Конвенції та статті 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на

ВРСДЗ НАВС

Вх. № 3590
" 02 " 08 20 18 р.

кількість аркушів: 3
осн. док. 3 додаток 1

Міністерство юстиції України
30002/4606-30-18/5.5 від
25.07.2018

арк.3

усунення підстави для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

За цими критеріями Комітет міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ) здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаних рішень. Відповідні положення закріплені у Правилах КМ РЄ щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (10 травня 2006 року).

Обсяг та суть заходів загального та індивідуального характеру, необхідних для виконання кожного конкретного рішення Європейського суду, безпосередньо залежать від характеру порушень, констатованих Європейським судом.

Звертаємо увагу, що ця справа стосується системної проблеми неналежної адміністративної та судової практики затримання особи та обрання їй запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, а також відсутності в національному законодавстві ефективних превентивних та компенсаційних засобів захисту особи від неправомірного позбавлення свободи та перебуває під посиленним наглядом КМ РЄ. Необхідними заходами загального характеру у цій групі справ є: покращення адміністративної практики працівників органів досудового розслідування, прокуратури та суду з метою забезпечення ефективного застосування положень Кримінального процесуального кодексу України щодо недопущення незаконного, необґрунтованого та тривалого тримання під вартою; внесення змін до чинного законодавства.

З метою здійснення належного звітування КМ РЄ про хід виконання рішень такої категорії прошу:

1. Повідомити, яким чином було покращено адміністративну практику працівників органів досудового розслідування та прокуратури з метою забезпечення ефективного застосування положень Кримінального процесуального кодексу України щодо недопущення незаконного, необґрунтованого та тривалого тримання під вартою. Надати відповідні статистичні підтверджуючі дані;

2. Не допускати незаконне, необґрунтоване та тривале тримання під вартою.

Принадно повідомляю, що ця проблема тривалий час існує в Україні та потребує якнайшвидшого та ефективного вирішення. КМ РЄ на своїх засіданнях щоразу нагадує Уряду України про особливу важливість забезпечення державними органами права на свободу та особисту недоторканність. Існування цієї проблеми і сьогодні у свою чергу спонукає делегатів інших країн висловлювати своє обурення та занепокоєння щодо стану дотримання прав людини в Україні, що негативно впливає на імідж нашої держави на міжнародній арені.

З метою забезпечення належного звітування КМ РЄ прошу повідомити про результати розгляду цього листа до 24 серпня 2018 року.

Крім того повідомляю, що найближчим часом автентичний переклад вказаного рішення буде надрукований у збірнику нормативно-правових актів «Офіційний вісник України» та розміщений на офіційному сайті Міністерства юстиції України (www.minjust.gov.ua).

Додаток: стислий виклад рішення у вказаній справі в 1 прим.

**Заступник Міністра –
Уповноважений у справах
Європейського суду з прав людини**

Іван ЛІЩИНА

Вик.: Яцукевич, 279-54-51

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «БОНДАРЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF BONDARENKO AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 27052/09 та 11 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 28 червня 2018 року

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржились за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на надмірну тривалість досудового тримання під вартою. Деякі заявники також скаржилися за іншими положеннями Конвенції.

Розглянувши скарги заявників за пунктом 3 статті 5 Конвенції Європейський суд послався на рішення у справах «Харченко проти України» та «Ігнатов проти України», у яких він вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядались у цій справі.

З огляду на всі наявні у нього матеріали та посилаючись на свою попередню практику у справах щодо України, Європейський суд дійшов висновку, що тривалість досудового тримання під вартою у цих справах була надмірною та констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції, а також постановив, що у цій справі було порушення Конвенції щодо інших скарг, поданих деякими заявниками.

Розглянувши скарги у заявах № 78459/12 та № 76741/13 за пунктом 1 статті 6 і статтею 13 Конвенції, а також за статтею 5 Конвенції відповідно, Європейський суд визнав їх неприйнятними та відхилив цю частину скарг відповідно до пунктів 1, 3 та 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* прийнятними скарги на надмірну тривалість досудового тримання під вартою та інші скарги відповідно до усталеної практики Суду, зазначені у переліку в додатку, а інші скарги у заявах № 78459/12 та № 76741/13 – неприйнятними;
3. *Постановляє*, що ці скарги свідчать про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю досудового тримання під вартою;
4. *Постановляє*, що було порушення Конвенції щодо інших скарг, поданих відповідно до усталеної практики Суду (див. перелік у додатку);
5. *Постановляє*, що:
  - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у переліку в додатку, які мають бути конвертовані, за винятком заяв № 52951/11 та № 62419/12, в національну валюту держави-відповідача, за курсом на день здійснення платежу;
  - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на вищезазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти».